

Cserépváralja Község Önkormányzat

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

2013.

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Cserépváralja Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Cserépváralja Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Bükki Nemzeti Park határán, Miskolctól kb. 50 kilométerre, Egertől 25 km-re található. Lélekszáma 500 fő körüli.

Nevét a valamikor itt magasodó várról kapta.

A település büszke arra, hogy az 1848-as szabadságharc csatazaja elől ide költöztették szülei a négyesztendős **Munkácsy Mihályt** (1844-1900), a kastélyban intézőként szolgáló nagybátyjához. A cserépvári tartózkodás emléke mélyen belevésődött Munkácsy Mihály lelkébe: *„Cserépvárra teljes épségben érkezünk meg. Hozzáfűződnek gyermekkorom legboldogabb emlékei... még látom a falucskát vidáman, amely lábam elé teríti fehér házait, a zöld völgyben a patak mellett a teheneket és kecskéket, amelyek élénk foltokat vetettek a hegyoldalba, ahol annyiszor szerettünk a fűben hemperegni...”*

A falu határában, a Várhegy alján, Coburg herceg kastélyának uradalmából fennmaradt **nyolcszög-alakú törökkori kút és kútház** tekinthető meg.

Szintén a várrom szomszédságában látható a copf stílusban épült, **római katolikus kápolna**.

Építészeti ritkaságnak számít a **modern, római katolikus templom**, amelyből csak kettő van az országban (a másik Hollóházán található). A falu lakosságának nagy része katolikus vallást gyakorol a műemlék számba illő építményben.

A szép természeti környezet jó túrázási, kirándulási lehetőséget biztosít. A falu nevezetességeinek megtekintése mellett lehetőség van túrázásra, kirándulásra, Bükki Nemzeti Park területén, érintve Cserépváralja leglátványosabb természeti értékeit, Mangó-tetőn találhatóak hazánk legmonumentálisabb **kaptárkövei**, melyeknek funkciójukról a nép szájhagyománya szerint többféle feltételezés is létezik... valószínűleg a kaptárkövek eredeti funkciójának megfejtése az utókor számára jelent feladatot. A gyalogtúrát kedvelők felkereshetik a csodálatosan szép Alsó-, és Felső-szorosokat és a Szurdok-völgyet. A cserépváraljai **gabonátároló vermek** hazánk legnagyobb ilyen célra készült építményei, melyekről sokáig úgy vélték, hogy a vár alatt védelmi célokra készültek. A Bükkalja településeinek egykor a **barlanglakások is** általánosan fellelhetőek voltak. A múzeumi célra helyreállított barlanglakásos tájházban pitvar-kéményfalja, szoba, pince, istálló, takarmányos és lakószoba található. 1987-ben nyílt meg a látogatók előtt.

Terület: 14,62 km²

Népsűrűség: 30,78 fő/km²

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

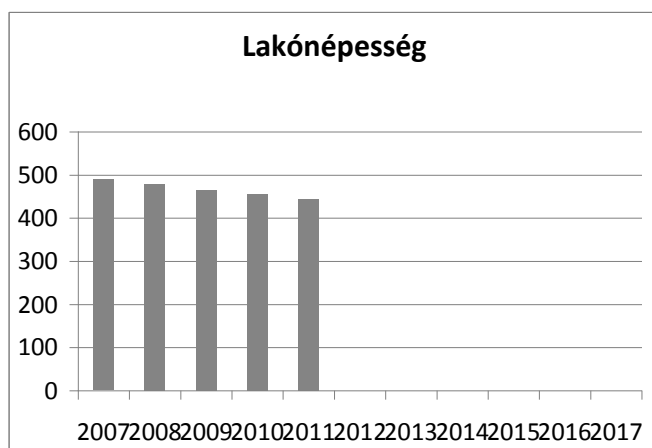
Lakónépesség száma az év végén

A 2001-es népszámlálás adatai szerint a településnek csak magyar lakossága van.

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	489	
2008	480	98%
2009	465	97%
2010	455	98%
2011	444	98%
2012	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	N.A.	#ÉRTÉK!

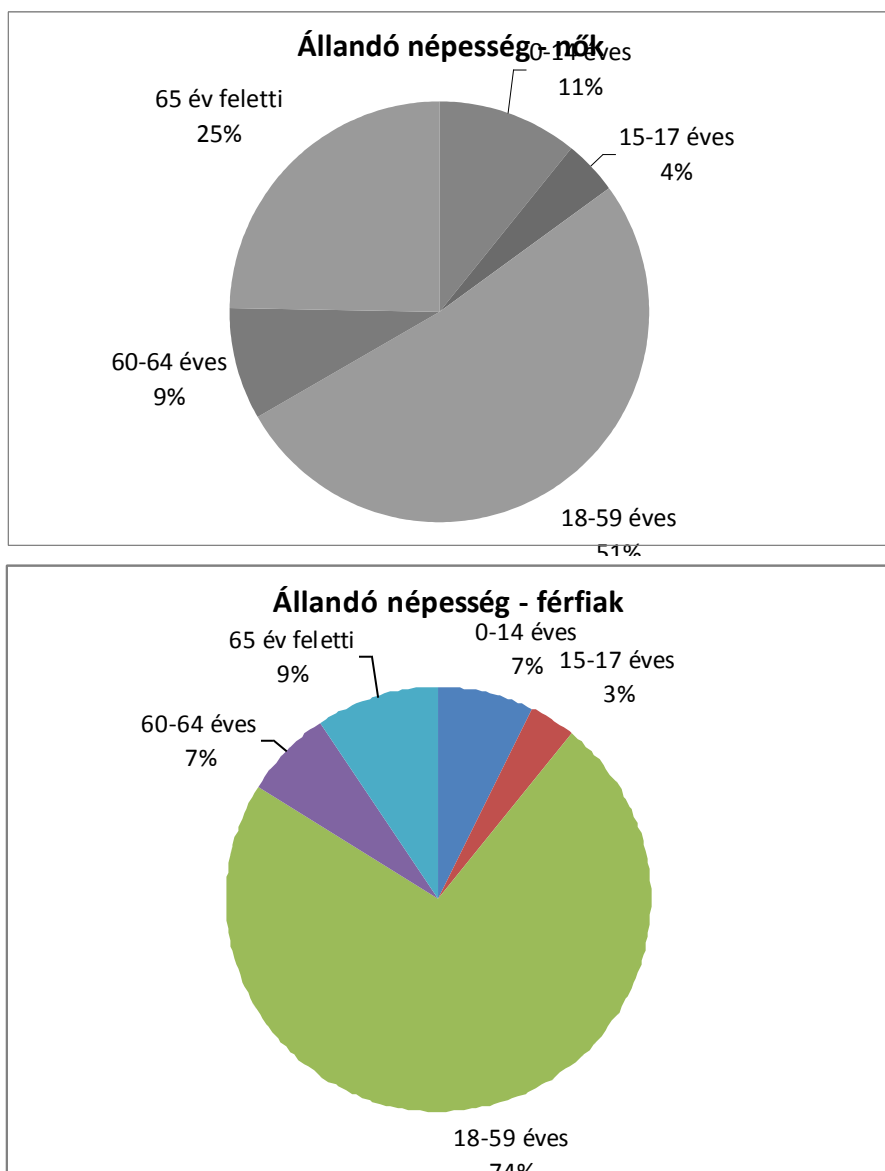
Forrás: TeIR

Községünk teljes lakosságának 54%-a nő, 46 %-a férfi. A táblázatból kiderül, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőknél, ami országos tendencia

Állandó népesség 2011	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	240	204	444	54%	46%
0-2 évesek			5		
0-14 éves	24	15	39	62%	38%
15-17 éves	9	7	16	56%	44%
18-59 éves	113	149	262	43%	57%
60-64 éves	19	14	33	58%	42%
65 év feletti	54	19	73	74%	26%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A táblázat adatai megmutatják, hogy településünkön az öregedési index 100 fölötti, tehát a 65 éven felüliek vannak többen, a település elöregedő. Ez esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

3. számú táblázat - Öregedési index

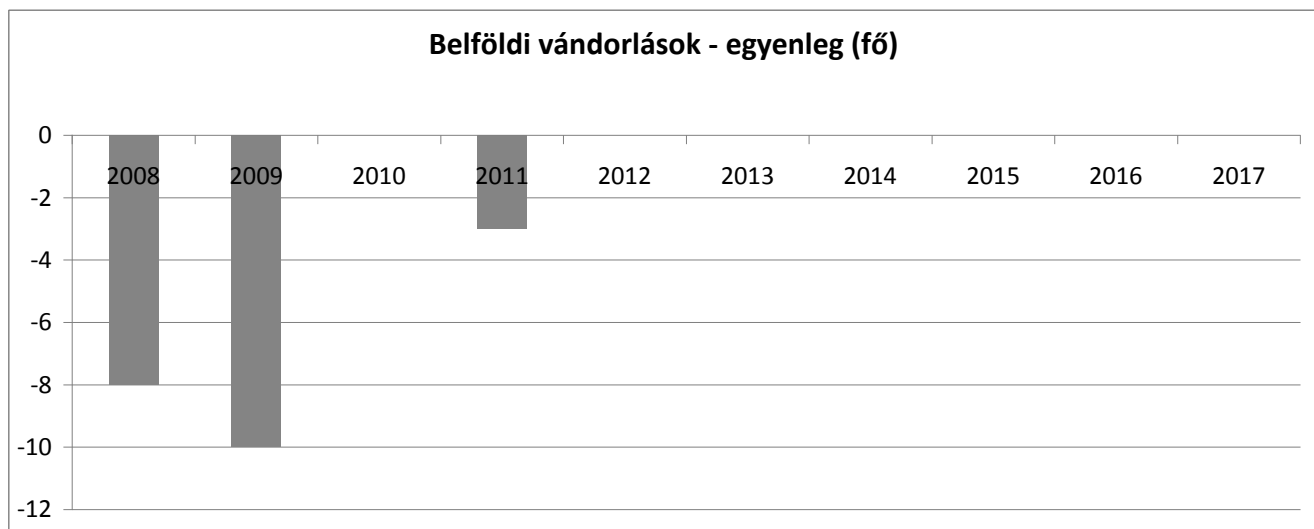
	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	210	133	157,9%
2008	211	135	156,3%
2009	208	112	185,7%
2010	210	121	173,6%
2011	210	115	182,6%
2012	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	7	15	-8
2009	2	12	-10
2010	5	5	0
2011	6	9	-3
2012	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!

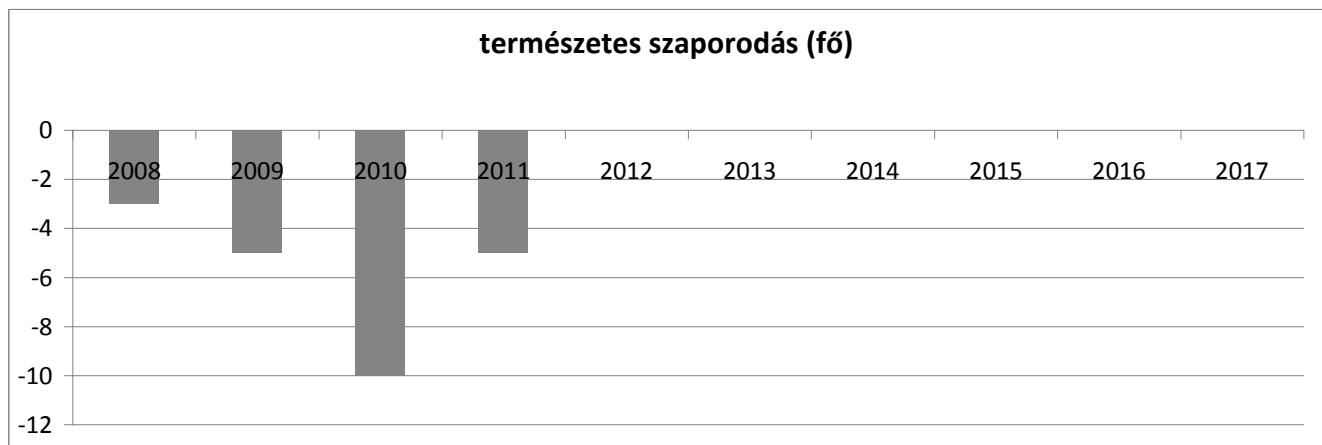
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	2	5	-3
2009	2	7	-5
2010	1	11	-10
2011	3	8	-5
2012	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2010-ben a lakosságszám mélypontra volt, ezt követően fokozatosan növekszik, de mindig több a halálozások száma.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőségért küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Cserépváralja Község Önkormányzata az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszassanak, elősegítve ezzel a lakosságnak ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;

a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;

a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;

munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;

a lakóhelyi szegregáció felszámolására;

a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Cserépváralja település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Cserépváralja Község Önkormányzatának 2013. évi költségvetési koncepciója: A koncepció szociális és egészségügyi ellátás bekezdésében - mely rendelkezik a szociális és gyermekjóléti ellátó rendszerről -, valamint az oktatás bekezdésében foglaltakkal kapcsolódik jelen esélyegyenlőségi programhoz.

Gazdasági program 2011-2014. évekre: A gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosságmegtartás, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, beruházások beindításának támogatása, elősegítése. A kultúra, oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok számára.

2.2 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Cserépváralja Község Önkormányzata tagja a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulásnak. A társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok együttműködésükkel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást.

Cserépváralja Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatással, a házi segítségnyújtással, a családsegítéssel, azokhoz kapcsolódó feladatokat látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2011. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területeknél eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2012. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat. A 2011. évi népszámlálás adatainak a Központi Statisztikai Hivatal részéről történő feldolgozása még nem teljes körűen történt meg, ezért ezen adatokat csak részben tudtuk felhasználni.

3. A mélyszegénységben élők helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerőpiaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti

ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkeznek.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma.

Bükkzsérc községre vonatkozóan nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, ezért azt az aktív korúak ellátásában részesülők számából, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számából tudtuk kikövetkeztetni.

*Az Szt. 33. §-ában foglaltak szerint:

„(1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból

szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.....

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.”

*A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontja szerint: „hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;”

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek:

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása a szülők bevonásával történik. A hátrányos helyzetű családok gondozásában a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatnak.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételeire válnak jogosulttá.

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Étkeztetés: Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-8. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes.

Tankönyvellátás: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók ingyen kapnak tankönyvet.

Oktatás: a nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

Művészetoktatás: a hátrányos helyzetű gyermekek az alapfokú művészetoktatásban térítési díjat nem fizetnek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Kötelező óvodai felvétel: a kötelező felvételt biztosít az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételére, ha az a harmadik életévét betöltötte.

Iskolaválasztás: az általános iskola feladatainak ellátása keretében a felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

Oktatás: minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.

Útravaló ösztöndíjprogram: az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A hátrányos helyzetben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nyári étkeztetés keretében ezt az önkormányzat biztosítja.

Szembetűnő, hogy a roma lakosság körében nagyon magas a gyermekek aránya, míg ez az arány a település összlakosságán belül kevésbé mondható el. A tapasztalatok szerint a roma gyermekek identitás tudata gyenge, nagy része nem ismeri a roma kultúrát, hagyományokat.

A roma háztartások többségében több család, generáció él együtt.

A roma emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkanélküliség fő oka az alacsony iskolázottság, az ebből adódó motivációs problémák, és a társadalmi előítélet jelenléte. Tapasztalataink szerint a roma nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsági szintje alacsonyabb, mint a roma férfiaké.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek és a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkaerőpiacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

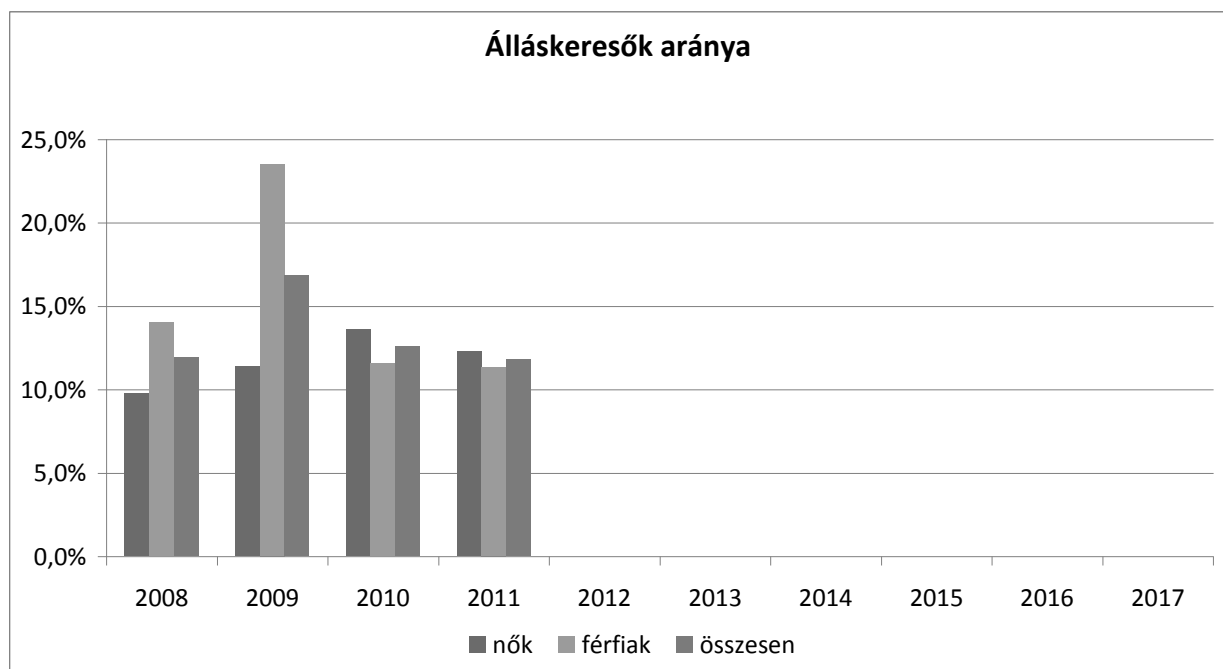
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	174	178	352	17	9,8%	25	14,0%	42	11,9%
2009	167	136	303	19	11,4%	32	23,5%	51	16,8%
2010	169	173	342	23	13,6%	20	11,6%	43	12,6%
2011	171	176	347	21	12,3%	20	11,4%	41	11,8%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresők nemek szerinti vizsgálata során azt állapíthatjuk meg, hogy a vizsgált időszakban, az utóbbi években megfordult az arány, magasabb volt a női álláskeresők száma.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	42	51	49	41
20 éves és fiatalabb	fő	3	3	1	2
	%	7,1%	5,9%	2,0%	4,9%
21-25 év	fő	9	6	7	7
	%	21,4%	11,8%	14,3%	17,1%
26-30 év	fő	6	5	3	4
	%	14,3%	9,8%	6,1%	9,8%
31-35 év	fő	3	5	5	5
	%	7,1%	9,8%	10,2%	12,2%
36-40 év	fő	4	8	8	7
	%	9,5%	15,7%	16,3%	17,1%
41-45 év	fő	4	7	6	3

	%	9,5%	13,7%	12,2%	7,3%
46-50 év	fő	3	5	6	6
	%	7,1%	9,8%	12,2%	14,6%
51-55 év	fő	6	9	11	7
	%	14,3%	17,6%	22,4%	17,1%
56-60 év	fő	4	3	1	0
	%	9,5%	5,9%	2,0%	0,0%
61 év felett	fő	0	0	1	0
	%	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	17	25	42	6	6	12	35,3%	24,0%	28,6%
2009	19	32	51	6	9	15	31,6%	28,1%	29,4%
2010	23	20	43	9	5	14	39,1%	25,0%	32,6%
2011	21	20	41	8	8	16	38,1%	40,0%	39,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	34	40	74	4	11,8%	2	5,0%	6	8,1%
2009	37	35	72	3	8,1%	1	2,9%	4	5,6%
2010	40	35	75	4	10,0%	0	0,0%	4	5,3%
2011	36	33	69	3	8,3%	2	6,1%	5	7,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

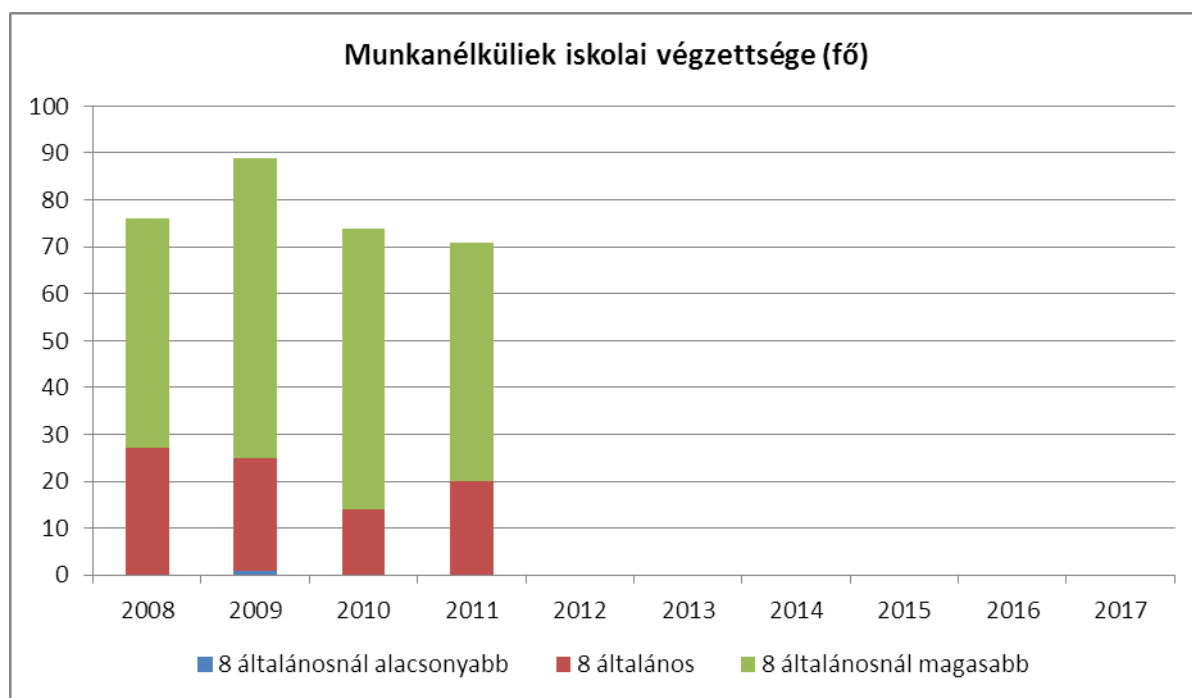
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	925	491	434	769	399	370	156	16,9%	92	18,7%	64	14,7%
2011	#ÉRTÉK!	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	76	0	0,0%	27	35,5%	49	64,5%
2009	89	1	1,1%	24	27,0%	64	71,9%
2010	74	0	0,0%	14	18,9%	60	81,1%
2011	71	0	0,0%	20	28,2%	51	71,8%
2012	#ÉRTÉK!	N.A.	#ÉRTÉK!	N.A.	#ÉRTÉK!	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	#ÉRTÉK!	N.A.	#ÉRTÉK!	N.A.	#ÉRTÉK!	N.A.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az általános és a középfokú iskolában történő felnőttoktatásba nem volt az elmúlt 4 évben bevonható személy.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munka erőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá 15-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkakeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A közmunka olyan foglalkoztatási programok indítását jelenti, amelyek a munka és a gyakorlati képzés összekapcsolásával a munkavállalási hátrányok leküzdését, az álláskereső képzettségi szintjének növelését, készségeik fejlesztését, gyakorlati tapasztalatok megszerzését teszik lehetővé. Az áttekinthető pályázati programok egyidejűleg helyi, illetve országos célok megvalósítását segítik átgondolt, megtervezett és ellenőrzött értékteremtő foglalkoztatással.

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

A Foglalkozást helyettesítő támogatásban lévő aktív korú munkavállalók részére a kormányrendeletben megfelelően tud az önkormányzat munkát biztosítani, lehetőség szerint az iskolai végzettségnek megfelelő munkakörben.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatottak támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Cserépváralja Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 óras munkaidő),

hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 óras munkaidő).

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	9	3%	0	0%
2011	11	3%	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatásban a aktív korú lakosság 3 %-a vesz részt.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A munkahelyteremtésben a település elhelyezkedése hátrányt jelenthet Mezőkövesd településünkől 17 km távolságra található. Zsáktelepülésnek is nevezik, mivel az ide vezető közút a község északi részénél véget ér. Vasúton nem megközelíthető a település, a távolsági buszok kétóránként közlekednek Mezőkövesdre. A település zárt, hegyi település lévén munkavállalás szempontjából hátrányos helyzetben van.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településünkön nincsenek.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településtől 17 km-re fekvő Mezőkövesd városában a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mezőkövesdi Járási Hivatala Munkaügyi Kirendeltsége a rendelkezésére álló éves tanfolyami lehetőségek szerint hirdet meg a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő

átképzéseket, tanfolyamokat, az első munkahely megszerzésére, illetve munkatapasztalat szerzés elősegítésére.

A munkaerő-piaci szolgáltatásokon belül a felnőttképzéseket a Munkaügyi Kirendeltség koordinálja. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására irányul.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudtuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető szolgáltatásokat.

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma, stb.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

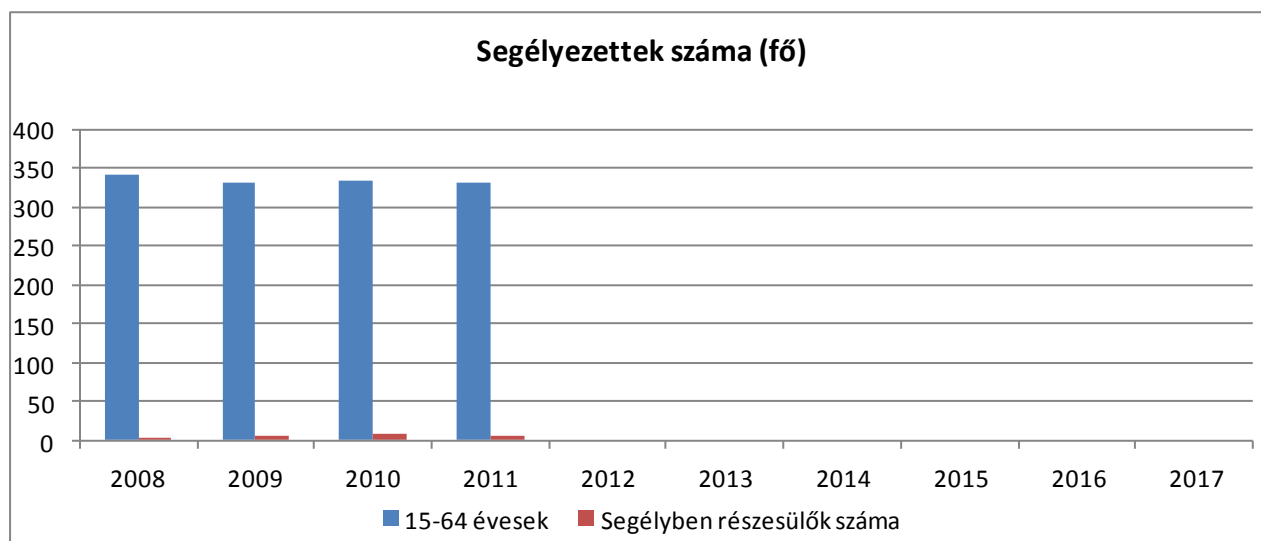
Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

3.3.1. számú táblázat Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	343	3	0,9%
2009	332	5	1,5%
2010	334	8	2,4%
2011	332	6	1,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	35	19	54,3%
2009	38	19	50,0%
2010	34	13	38,2%
2011	39	7	17,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %- ában	fő	munkanélküliek %- ában		
2008	20	2,8	27	35	0	0
2009	4	0,5	31	34	0	0
2010	2	0,2	19	25	0	0
2011	1	0,14	42	59	0	0
2012	1	0,13	29	33	0	0
2013	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

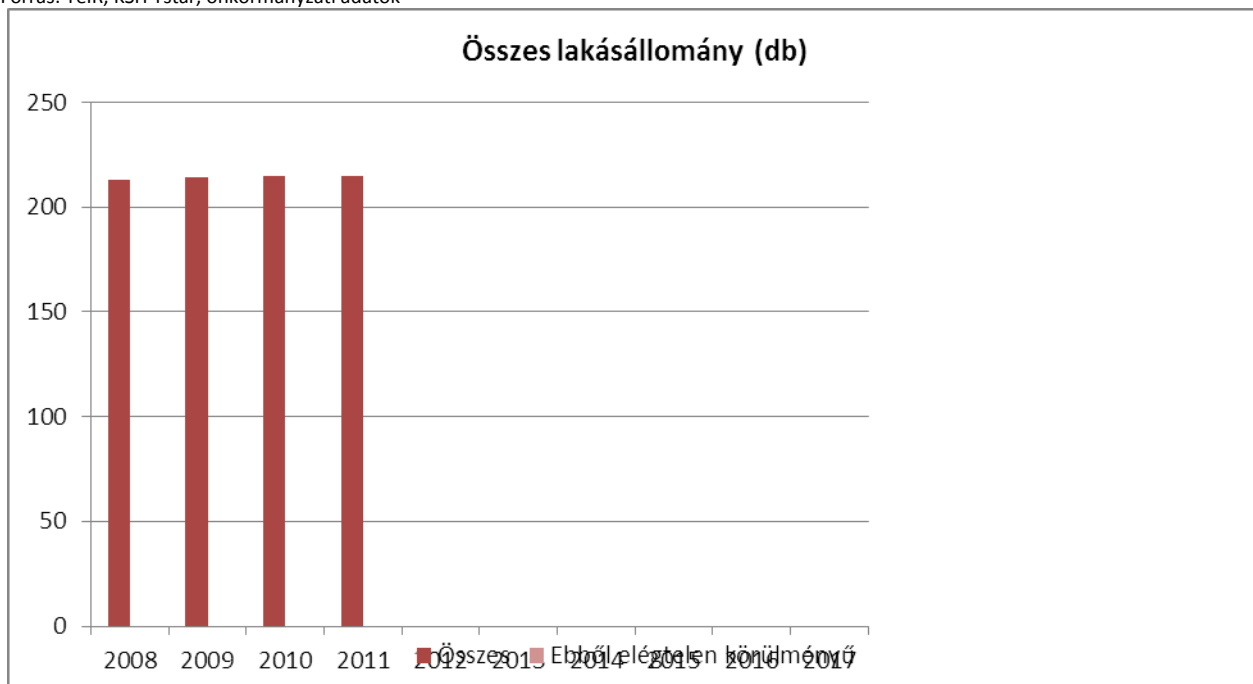
a) bérlakás állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	213	0	0	0	0	0	0	0
2009	214	0	0	0	0	0	0	0
2010	215	0	0	0	0	0	0	0
2011	215	0	0	0	0	0	0	0
2012	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.

2013	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
------	------	------	------	------	------	------	------	------

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállománya évek óta stagnál, a község családi házas övezetekből áll de a családi házak közül egyre többet vásárolnak meg nyaralónak amit idényszerűen használnak.

Önkormányzatunk **nem rendelkezik** bérlakás állománnyal.

b) szociális lakhatás

Településünk nem rendelkezik szociális lakással.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünk nem rendelkezik egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünk nem rendelkezik elégtelen lakhatási, veszélyeztetett lakhatási helyzettel, hajléktalansággal.

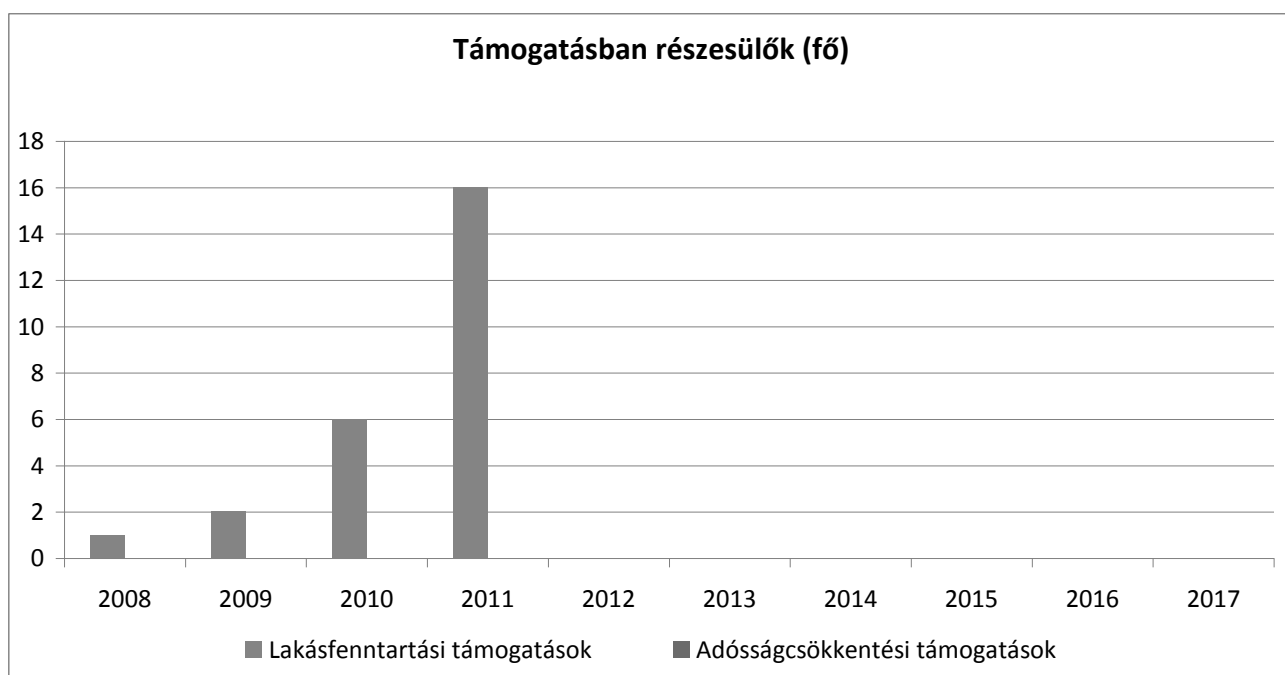
e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	1	0

2009	2	0
2010	6	0
2011	16	0
2012		0
2013	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben évről évre növekszik a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma. 2011. évben jelentős növekedés figyelhető meg, mivel a gázártámogatás megszüntetésre került. Ennek következtében megváltoztak a lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételei. A jogalkotó magasabb jövedelemhatárt állapított meg, így többen megfelelnek a jogszabályi feltételeknek.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy,

akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (2012-ben 71 250 forintot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A támogatás minimum havonta 2500 forint, felső határa nincs, összeget a szociális törvényben foglalt képlet alapján kerül kiszámításra.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

Az önkormányzathoz benyújtott űrlapon egyetlen közüzemi szolgáltatót kell megjelölni, ahová az önkormányzat utalja a megállapított támogatást: ez lehet, víz-, villany-, vagy gázszámla. A hátralék felhalmozódásának megakadályozását célozza a lakásfenntartási támogatás közvetlenül a szolgáltatóhoz történő utalása.

Javasoljuk, hogy azt a szolgáltatót jelölje meg a kérelmező, ahol az esetleges hátraléka legjobban veszélyezteti a lakhatását. Az űrlaphoz mellékelni kell egy, az érintett közműtől kapott számlát az azonosító adatok miatt. Szükség van a háztartásban élők munkáltatói igazolására a benyújtást megelőző hónap jövedelméről, illetve a rendszeres pénzbeni juttatásokról, például: nyugdíj, árvaellátás, családi pótlék.

Hitelt érdemlően bizonyítani kell a lakás nagyságát, például adásvételi szerződés vagy tulajdoni lap másolatával, végső soron saját bevallással.

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Védendő fogyasztói kérelmet nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A település egészségügyi ellátottsága

Önkormányzatunk Cserépváralja lakosságának egészségügyi ellátását a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján kötelezően biztosítandó egészségügyi alapellátással biztosítja.

A jelzett időszakban önálló orvos híján helyettesítő orvossal látja el az Önkormányzat a feladatot.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	1	0
2009	1	1	0
2010	1	1	0
2011	1	1	0
2012	1	1	0
2013	N.A.	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

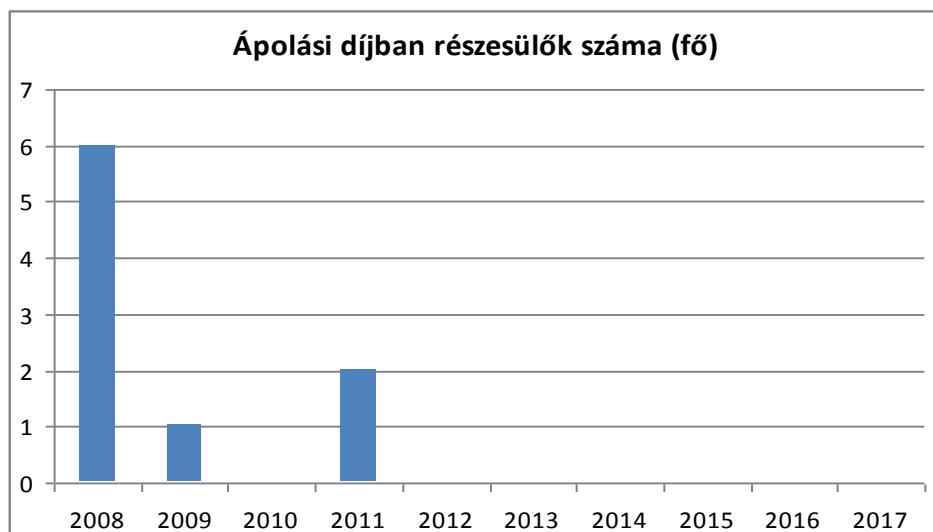
év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	18
2009	17
2010	18
2011	15
2012	n.a.
2013	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	6
2009	1
2010	0
2011	2
2012	N.A.
2013	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesülő személyekre jellemző, hogy a munkanélküliek köréből kerülnek ki és kevésbé jellemző, hogy már meglévő állásaikat hagyják ott azért, hogy hozzátartozóikat ápolni tudják, hanem eleve munkanélküliek és az ápolási díjat, mint egy alternatív jövedelempótló ellátást veszik igénybe. Ha lehetőségük van – vagyis van ápolásra szoruló hozzátartozójuk (a tartós betegség tág definíciója miatt tulajdonképpen mindenkinek van) – munkanélküliként inkább választják a szolgálati időre is jogosító ápolási díjat, mint az aktív korúak ellátását, ami pedig célzottan az elhelyezkedni nem tudók számára biztosított rendszeres pénzellátás.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátás, fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz valamint a prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés biztosított térségi szinten belül.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön a lakosság számára szűrővizsgálatot a Magyar Vöröskereszt, különböző önkormányzati és alapítványi szervez és bonyolít le, mint pl. évi egyszeri véradás, mammográfiás szűrővizsgálat, illetve egészségügyi állapotfelmérés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés településünkön nincs, nem releváns. A szolgáltatás 17 km-re a településtől Mezőkövesd városban áll rendelkezésre.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben célunk az egészséges táplálkozás érvényesítése, kiemelt figyelmet fordítunk a helyi, térségi illetve hazai alapanyagok felhasználására. A közétkeztetést az Önkormányzat önálló, az óvodában működő konyhája útján látja el.

Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal 2011. augusztus 01. napján közzétette a „A rendszeres étkezést biztosító szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlását”.

Az ajánlás rendelkezik többek között:

a fogalmak meghatározásáról

a nyersanyag-kiszabati ív vezetéséről

az étrendtervezés szabályairól

az ellátás során biztosítandó étkezésekről

a tájékoztatási kötelezettségekről

a naponta biztosítandó élelmiszerek, élelmiszercsoportok összetételéről

a tejtermékekre vonatkozó ajánlásról

a sűrítésre és zsiradék felhasználásra vonatkozó ajánlásról,

a folyadékpótlásra vonatkozó ajánlásról,

a tíz ételmezési napra vonatkozó ajánlásról,

a magas zsírtartalmú nyersanyagokra vonatkozó ajánlásról,

a közétkeztetésben biztosított étkezések sótartalmára vonatkozó ajánlásról,

a felhasznált élelmiszerek, élelmiszercsoportok felhasználásának gyakoriságára vonatkozó ajánlásról,

a kerülendő élelmiszerekről és élelmiszercsoportokról,

a diétás étkeztetésről,

a személyi feltételekről.

Az ajánlás mellékletei között található:

a nyersanyag-kiszabati útmutató

a változatossági útmutató számításának képlete,

a korcsoportonként napi energiaszükséglet

az adagolási útmutató

a korcsoportonként ajánlott sómennyiség

az élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírások tíz ételmezési napra számítva.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen szervezett programokon, sportprogramokon a hozzáférés mindenki számára biztosított. A programok szervezésénél az esélyegyenlőség védelmét figyelembe vesszük, mind a programok jellegénél, mind a helyszín kiválasztásánál.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz az Önkormányzati Konyha, Község Önkormányzata, biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem történt hátrányos megkülönböztetés az önkormányzat intézményeiben dolgozói törekednek az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Kiemelt fontosságú a községben élő fogyatékosok, mélyszegénységben élők, idősek, gyermek ellátása mind szociális, mind az egészségügy területén. Tard ezen feladatok biztosítottak. Szükség és indokoltság esetén az önkormányzat rendkívüli segély kiutalásával tudja segíteni ezen hátrányos helyzetű emberek megélhetését.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, sportegyesületek, az azonos érdeklődésű emberek szerveződései, stb.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet szintere leginkább a közösségi ház. A neves eseményekhez köthető és egyéb apropóból megrendezésre kerülő műsorok, programok ezen a helyszínen kerülnek megvalósításra, amennyiben az időjárás szabadtéri program megrendezését nem teszi lehetővé. A könyvtár is lehetőséget biztosít a közösségi élet fejlődésének, internetes elérésével, a szabadidő hasznos eltöltésével.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön a közösségi együttélés jól működik, etnikai konfliktusok nem fordulnak elő. A megfelelő társadalmi viszonyok megteremtését és fenntartását kell szolgálgják a különböző rendezvények és közösségi programok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Nem releváns adat településünkön.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Cserépváralja településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Eladósodottság magas száma	Eladósodottság csökkentése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991.évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(V.31.).sz. határozatával a "Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát.

A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdeke a legjobban sérül.

Egyre nagyobb méreteket ölt a gyermekszegénység. Nagyon sok gyermek csak az óvodában és az iskolában jut meleg ételhez. A szegény családok nagy része a gyerekek után járó ellátásokból él. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába és iskolába járás is nehézséget okoz a ruházat, cipő, tiszta víz hiánya miatt. A nehéz sorsú gyerekek hátrányait még inkább tetézi a kifizetetlen közműtartozás, villany, gáz kikötése. Ilyen esetekben sajnos a szülők sokszor fordulnak uzsorakamatosokhoz, amivel még inkább tetézik a bajt.

Ebből az ördögi körből nagyon nehéz kijutni, szinte lehetetlen.

Azok a szülők, akik rendelkeznek munkahellyel, azok is keveset keresnek, épp, hogy kijönnék a fizetésükből. A családok bevételei alig fedezik a rezsiköltséget, hiteleket, a gyerekek iskoláztatását, étkeztetését.

A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkreteszi a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba, legrosszabb esetben öngyilkosságba menekülnek. Gyakorivá válik a megélhetési bűnözés.

A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiénés problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következetlenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A tápláló környezet ingoványos, bizonytalan környezetté válik. A leírt problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszédkulturájában. A gyermek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erőteljes hatást gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyerekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulása tetten érhető a családok életében, életvitelében.

Az egyre mélyülő szegénységgel, nincstelenséggel a gyermekvédelemben dolgozók sajnos mindennap találkoznak munkájuk során. A gyermekek védelmével kapcsolatos problémák talán ezért is jelentkeznek halmozottan településünkön is.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői

A népességstatisztikai adatok alapján ismert, hogy Cserépváralja lakosságának száma folyamatosan csökken, így a 0-18 éves korosztály a település lakosságán belül is egyre kisebb arányban van jelen.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 5. § (n) pontja: „veszélyeztetettség: olyan-magatartás, mulasztás vagy következtében kialakult-állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. A veszélyeztetettség fogalma mellett a veszélyeztető magatartást is meg kell említeni. Bármilyen nehéz helyzetben élnek is családok, veszélyeztetettségről elsősorban gyermekek esetében beszélünk. Olyan állapotról van szó, amelynek kialakulásában számtalan tényező játszhat közre a szülők, a környezet vagy éppen a gyerek részéről. A hatékony megelőzés érdekében fontos tisztázni, hogy az egyes érintettek veszélyeztető magatartása milyen mértékben járul hozzá a veszélyeztetett állapot kialakulásához.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

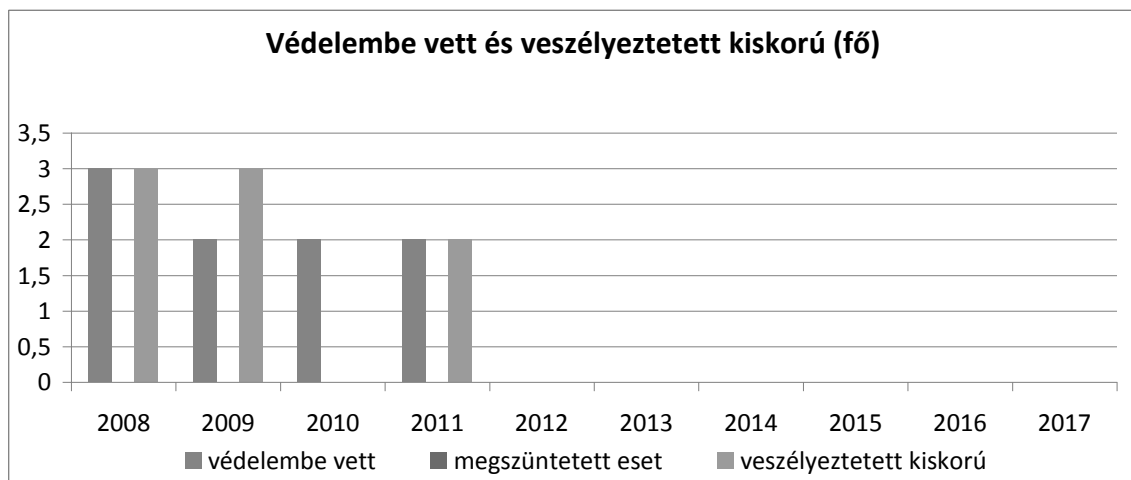
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az így módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	3	0	3
2009	2	0	3
2010	2	0	0
2011	2	0	2
2012	N.A.	N.A.	N.A.
2013	N.A.	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt évek során minden évben volt védelembe vett kiskorú. A veszélyeztetett kiskorúak száma stagnál. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza a védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúak gondoskodását. A nyilvántartásról a helyi önkormányzat gondoskodott, de ezen feladat 2013-tól járási hatáskörbe tartozik.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban, részesül.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	50	0	0	0	0
2009	52	0	0	0	0
2010	50	0	0	0	0
2011	49	0	0	0	0

2008. óta nagyjából azonos a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma. Ugyanakkor megállapítható, hogy településünkön nő a létminimum alatt lévő, nehéz anyagi helyzetben élő családok száma.

A tartósan beteg, illetve fogyatékkal élő gyermek településünkön nincs. . Kiegészítő-, illetve rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben egyetlen lakos sem részesült.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Az ellátottak köre **Cserépfalu** közigazgatási területén élő 0-18 éves gyermekek. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékony megvalósulása érdekében a tevékenység nem csak a gyermekekre terjed ki, hanem azok környezetére, családtagjaira is. A szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a családot komplex egységként kezelve, a szociális munka módszereinek és eszközeinek összetett módon való felhasználásával védik a kiskorúak jogait, érdekeit.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek legnagyobb része a családon belüli szociális helyzetre (egy főre eső jövedelem alacsony volta) , valamint számos esetben a nagycsaládos helyzetre illetve a csonka családra vezethető vissza.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

5. nyugellátásban,
6. korhatár előtti ellátásban,
7. szolgálati járandóságban,
8. balett művészeti életjáradékban, részesül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A gyermekek jogán járó helyi juttatások tükrében sajnos nem áll rendelkezésünkre adat a vizsgált időszakban.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	7	10	11	21	0	0
2009	7	11	7	18	0	12
2010	8	15	8	23	0	11
2011	8	14	4	18	0	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes étkeztetésben és tankönyvellátásban részesülő gyermekek száma a gyermekszám csökkenésével magyarázható. Az alanyi jogon járó kedvezményekkel nem bíró gyermekek Önkormányzati döntés alapján 20 %-os térítési díjkezdvménnyel részesülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0

2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

Településünkön nem élnek külföldi állampolgársággal rendelkező gyermekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem jellemzőek, illetve nincsenek szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
a fogorvosi alapellátásról,
az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
a védőnői ellátásról,
az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megrendelő funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 8-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítható gyermekek napközbeni ellátásának formái:

a bölcsőde, a hetes bölcsőde
a családi napközi,
a családi gyermekfelügyelet,
a házi gyermekfelügyelet,
az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. Az Szt. rendelkezése szerint a

nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás a Cserépváraljai székhelyű védőnői szolgálat útján történik közös körzetben.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	14
2009	1	12
2010	1	10
2011	1	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Gyermekorvos a településen nincsen.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Bölcsőde ellátás nem elérhető Cserépváralján. A lakosság körében nem merült fel igény a bölcsődei szolgáltatás kialakítására.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0

Családi napközi nincs Cserépváralján. A lakosság körében nem merült fel igény a családi napközi szolgáltatás kialakítására.

Óvodai ellátás

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	0	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	0	
Óvodai csoportok száma	0	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	0	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	0	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	0	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen nincsen óvodai telephely, 2013-ig csupán kihelyezett csoport működött helyben 1 fő óvónővel. Az adatok ezért helyben nem relevánsak.

d) Gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A Cserépváraljai Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatással, a házi segítségnyújtással, a családsegítéssel, kapcsolódó feladatokat látja el, a Mezőkövesdi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat útján.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,

a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,

a köznevelési intézmények,

a rendőrség,

az ügyészség,

a bíróság,

a pártfogó felügyelői szolgálat,

az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,

a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,

a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,

a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek ön maga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való szabad hozzáférés a gyermekek számára biztosított.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Településünkön a közétkeztetést az Önkormányzati Konyha látja el. Az intézmény által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLVI. törvény 50. §. (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. A közétkeztetés a településen vállalkozó útján megoldott.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A településen a hátrányos helyzetű lakosságnak megpróbálják a lehető legnagyobb segítséget nyújtani a támogatások terén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen a jogszabályoknak megfelelő ez a tevékenység!

Az alábbiakban áttekintjük – *az egységes szemlélet miatt* - azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a köznevelésre vonatkozóan meghatározzák az esélyegyenlőség biztosítását. A köznevelési intézmények 2013. január 1-étől – *az óvodák kivételével* – nem önkormányzati fenntartásúak.

Fogalmak:

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
 - a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd-fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).
- Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - *a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve* -

lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont).

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban. Így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	26	1	40	1	29	0

2009	29	1	40	1	31	0
2010	26	2	40	1	32	0
2011	23	2	40	1	33	0
2012	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
2013	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön az óvodai ellátás megoldott. Az óvodai férőhelyek számát kihasználni nem tudjuk, mivel kevés gyermek születik a településen.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	49	0	49	30	61,2%
2011/2012	49	0	49	30	61,2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön alsó tagozatos általános iskolai oktatás folyik. Az 1-4 osztályban összevonás nélkül, 4 tanulócsoportban és 1 napközis csoportban folyik az oktató-nevelő munka.

Az intézményben 5 fő szaktanító pedagógus és 3 fő kisegítő személyzet dolgozik. A napközit igénybevevők száma magas, de ez a tanulók életkori sajátosságából is adódik. Az iskolában kapott helyet a vállalkozásként működtetett Hórvölgye Zeneiskola is, mely 4 hangszeres szakon képi a tanulókat. Az iskola jól felszerelt, tornateremmel és külső udvarral, sportpályával is rendelkezik.

A 4.4.7-es táblázat az általános iskolai tanulók számáról ad tájékoztatást. Megfigyelhető, hogy a gyermekek létszáma nem változott jelentősen, a napközis tanulók száma stagnál.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	49	0	49	30	61,2%
2011/2012	49	0	49	30	61,2%
2012/2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2013/2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógynevelési oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	0	4	0	0	0	1
2011/2012	4	0	4	0	0	0	1
2012/2013	4	0	4	0	0	0	1

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	0	0
2011/2012	0	0
2012/2013	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Településünkön nincsen felső tagozatos oktatás, a 8. osztályt évek óta minden tanuló eredményesen elvégzi. Erről a szomszéd település (Bükkzsérc) ad rendszeresen visszajelzést.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Cserépváralja Község Önkormányzatánál iskola alsó 4 osztálya üzemel, ahol a szakember ellátottság képesítés szempontjából teljes.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás területén.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések

A kompetencia mérések eredményei az országos átlagnak megfelelők, a gyengébb teljesítmények esetén hangsúlyt fektetünk a felzárkóztatásra.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Felzárkóztató programok hiánya	Különös figyelmet érdemlő gyermekek jelenléte felzárkóztató programokban

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre volt lehetőség, amelyhez szintén a partnerek segítségét kértük. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

E tématerületnél kiemeljük – *az egységes szemlélet miatt* - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyerekeket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak.

Annak, hogy a nők száma magasabb a munkanélküliek között oka lehet az is, hogy településünkön nem elterjedtek az atipikus, részmunkaidős foglalkoztatási formák, a rugalmas munkaidő beosztás.

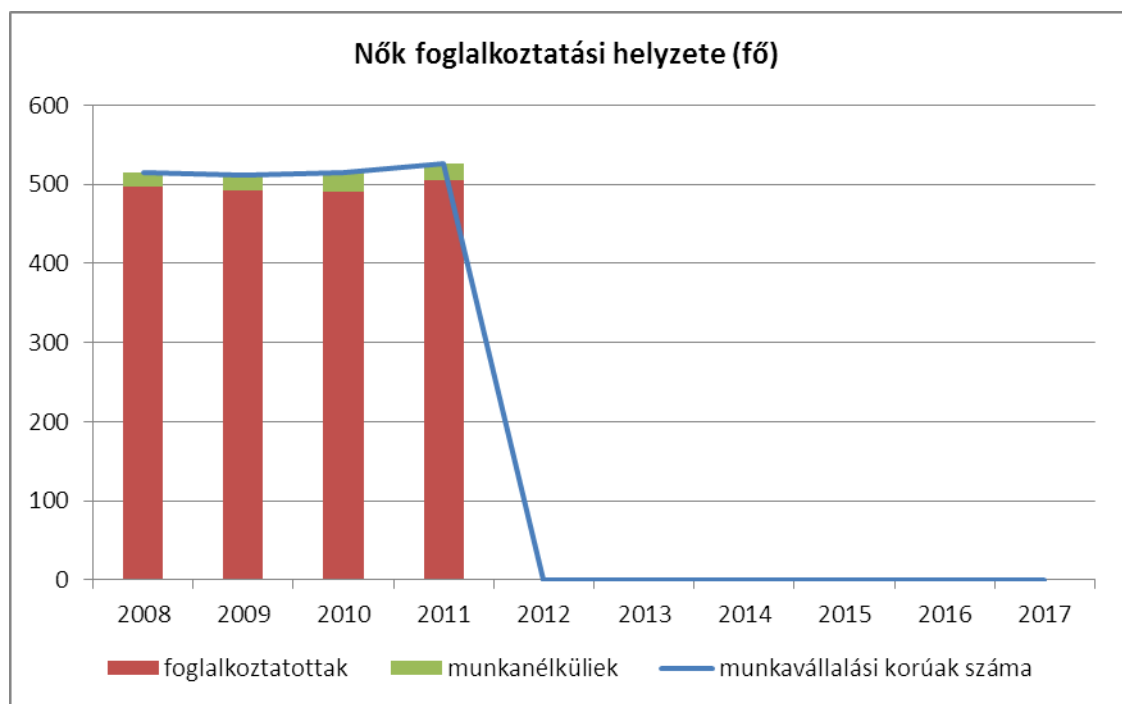
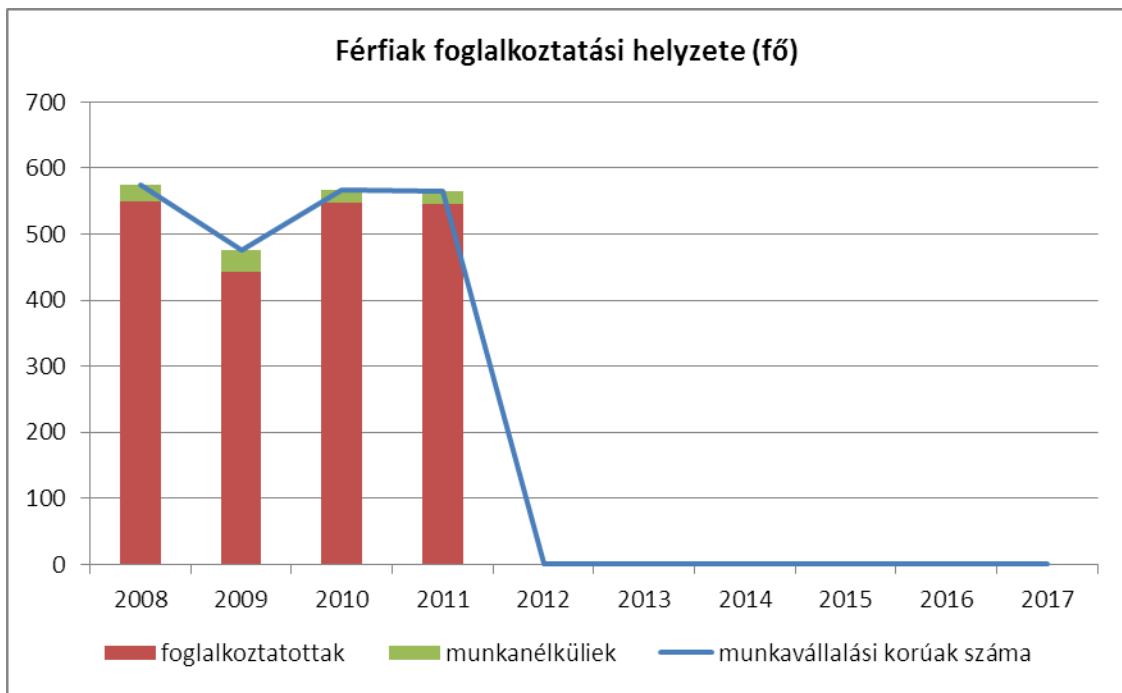
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

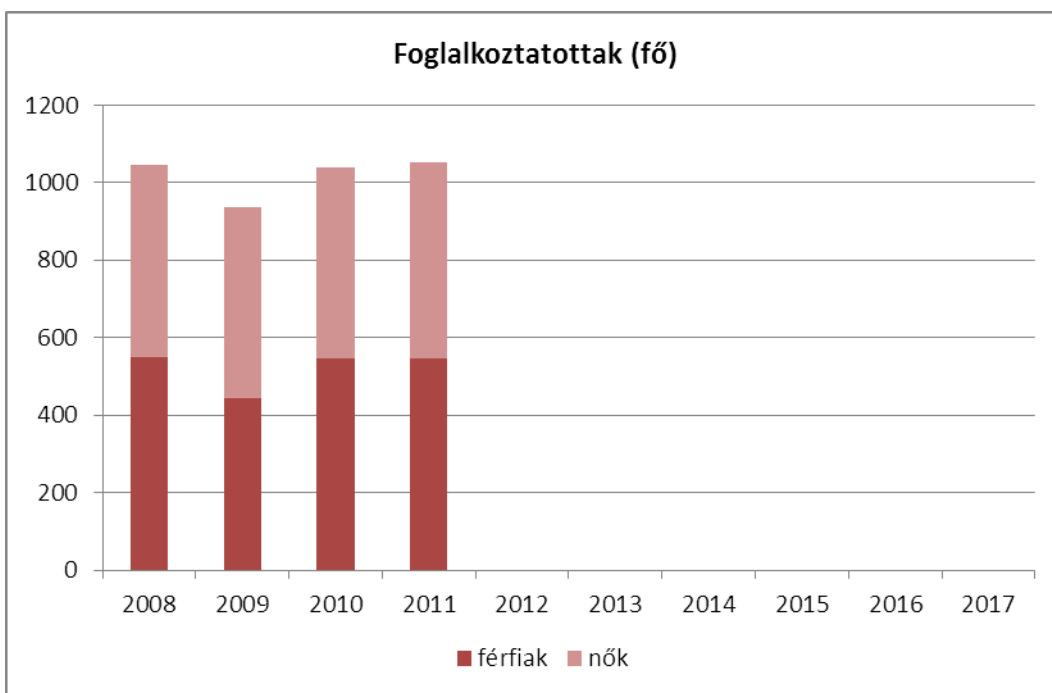
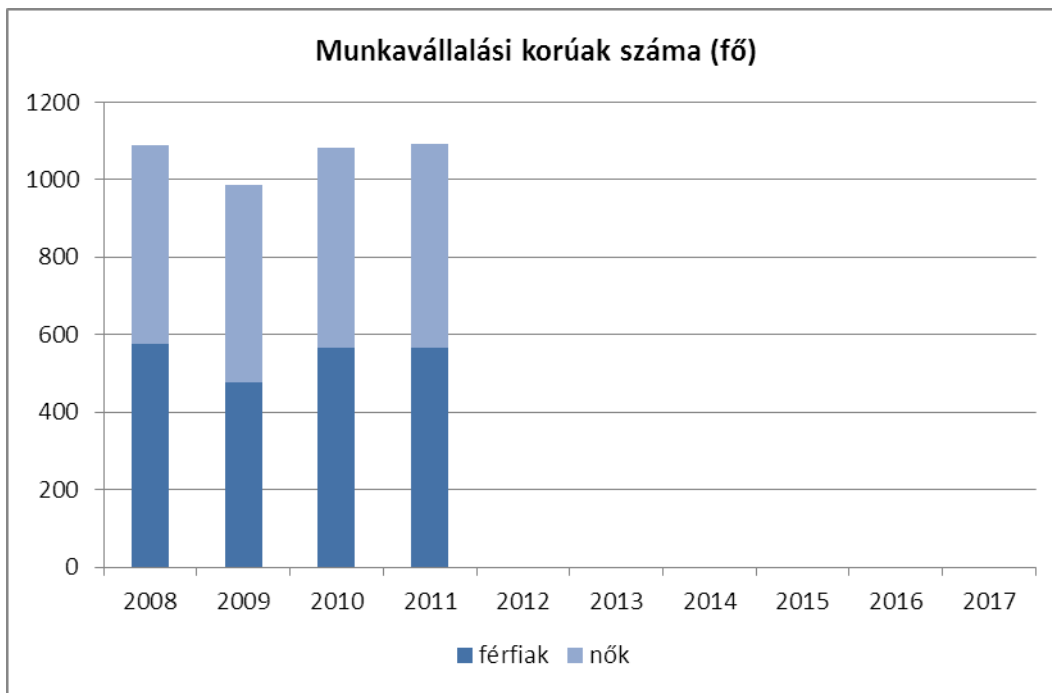
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

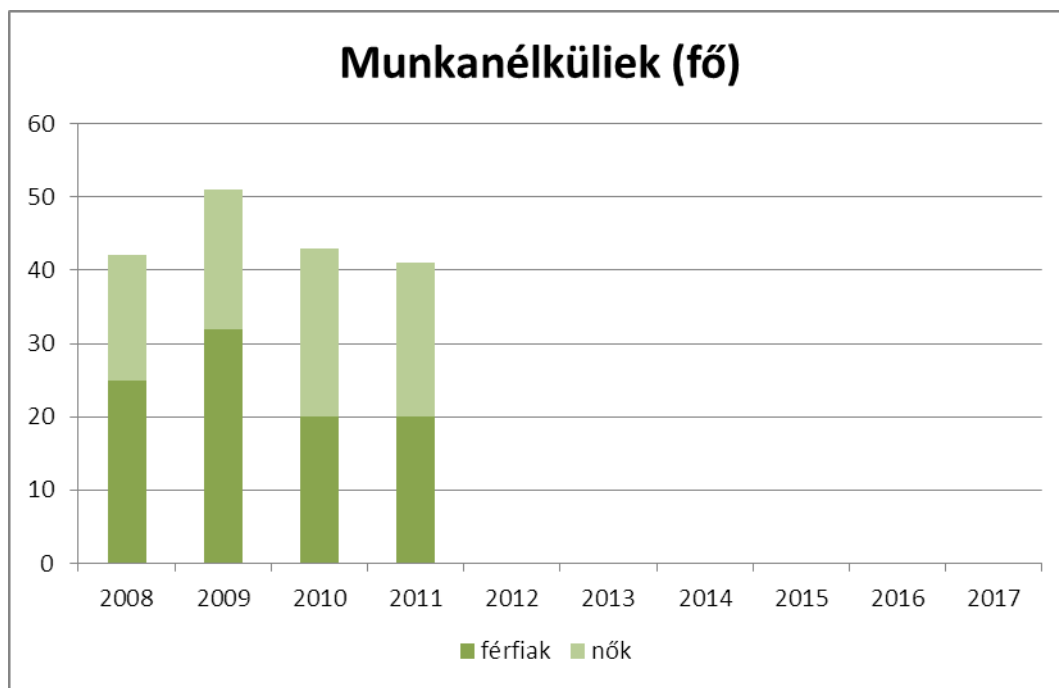
év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	575	514	550	497	25	17
2009	475	511	443	492	32	19
2010	567	514	547	491	20	23
2011	566	526	546	505	20	21
2012	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
2013	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Cserépváralján a kimutatások szerint ez az arány viszonylag kiegyenlített.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az alapképzés, és az átképzés is nagyon fontos szerepet játszik abban, hogy csökkenthető legyen a munkanélküliség. Cél, hogy minden munkavállalási korú nő elhelyezkedjen, hiszen egy családban kell, hogy a nő is jövedelmet szerezzen, és ennek lehetősége abban áll, hogy részt vesznek képzési programokon.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön az alacsony képzettséggel rendelkező nőknek szinte lehetetlen elhelyezkedni. Ennek érdekében kell megvalósítani, lehetőséget adni arra, hogy képzésben tudjanak részt venni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Alapvető elvárás országos szinten, hogy a nők nem szenvedhetnek hátrányos megkülönböztetést a bérezés során sem. Ennek megfelelően végzi minden munkáltató a tevékenységét.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - *a gyermekek életkorának megfelelően* – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

A településen nincs bölcsőde.

5.3 A családtervezés, anya- és gyermekgondozás

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg, melyet a szomszéd település védőnője lát el. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	14	14
2009	1	12	12
2010	1	10	10
2011	1	7	7
2012	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2014	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2015	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2016	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2017	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A vizsgált időszakban Cserépváralja településen nem történt nyilvánosságra került nőket érintő, vagy családon belüli erőszakos eset.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön nem működik sem anyaothton, sem átmeneti családi otthon, a krízishelyzet lévő családok, gyermekek, édesanyák a településtől 41,6 km-re található Miskolc városában találnak anyaothont, családok átmeneti otthonát.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól.

Ezért az Önkormányzat és a Váralja-Kaptárkő Kft. a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők elszigetelődése	Nők elszigetelődésének, háttérbe szorulásának megelőzése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősök kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősök.

Kiemelt figyelmet érdemelnek, mert magas az egyedül élők aránya, így az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Itt hangsúlyosan figyeltünk a demográfiai trendekre.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában – *az egységes értelmezés miatt összegezzük* - az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

- A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer:
 - 1. saját jogú; és
 - 2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.
- A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:
 - 1. az öregségi nyugdíj,
 - 2. a rehabilitációs járadék.
- A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:
 - 1. az özvegyi nyugdíj;
 - 2. az árvaellátás;
 - 3. a szülői nyugdíj;
 - 4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
 - 5. özvegyi járadék.
- Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a Mezőkövesdi Járási Hivatal állapítja meg.

6.1.1. számú táblázat Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	53	119	172
2009	50	117	167
2010	44	108	152
2011	42	106	148

Forrás: TeIR, KSH Tstar

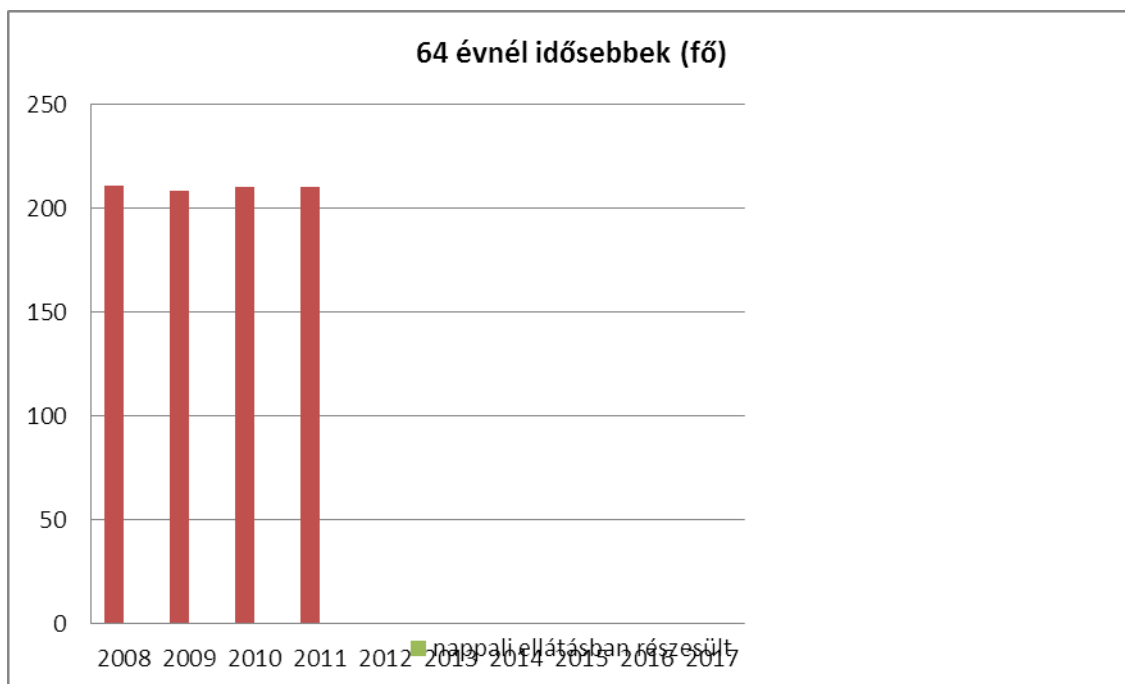
A nyugdíjasok számát tekintve is elmondható, hogy a nők száma meghaladja a férfiak számát.

A nyugdíjasok száma a 2010-es évtől csökkenő tendenciát mutat. Ellátatlan nyugdíjas nincs.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	211	0	0%
2009	208	0	0%
2010	210	0	0%
2011	210	0	0%
2012	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0
2013	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A rendszerváltozás első évtizedében jelentősen lecsökkent a gazdaságilag aktív népesség aránya és óriásira növekedett a munkanélküliség, mely elsősorban a fiatalabb, gyermekeket eltartó rétegeket érintette. Az 1990-es évek elején a munkahelyek számának visszaesésével a nyugdíjas korúak, vagy nyugdíj előtt állók elhelyezkedési esélyei csökkentek a legjelentősebben. 1990-hez viszonyítva nőtt a 60 éven aluli inaktív keresők aránya és hasonló mértékben emelkedett a 60 éven felüli idős, inaktív keresők aránya az amúgy egyre csökkenő számú népességben belül.

b)tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A munkanélküliségi ráta településünkön magas, ezen magas érték mellett az idősebb korúak munkába állása még inkább megnehezített, hiszen a fiatalok is nehezen találnak munkahelyet. A kirekesztődés és az információhoz való hozzáférés elérhetősége fontos ezen csoport számára, hiszen társadalmi felzárkóztatást célozzák.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóköznyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

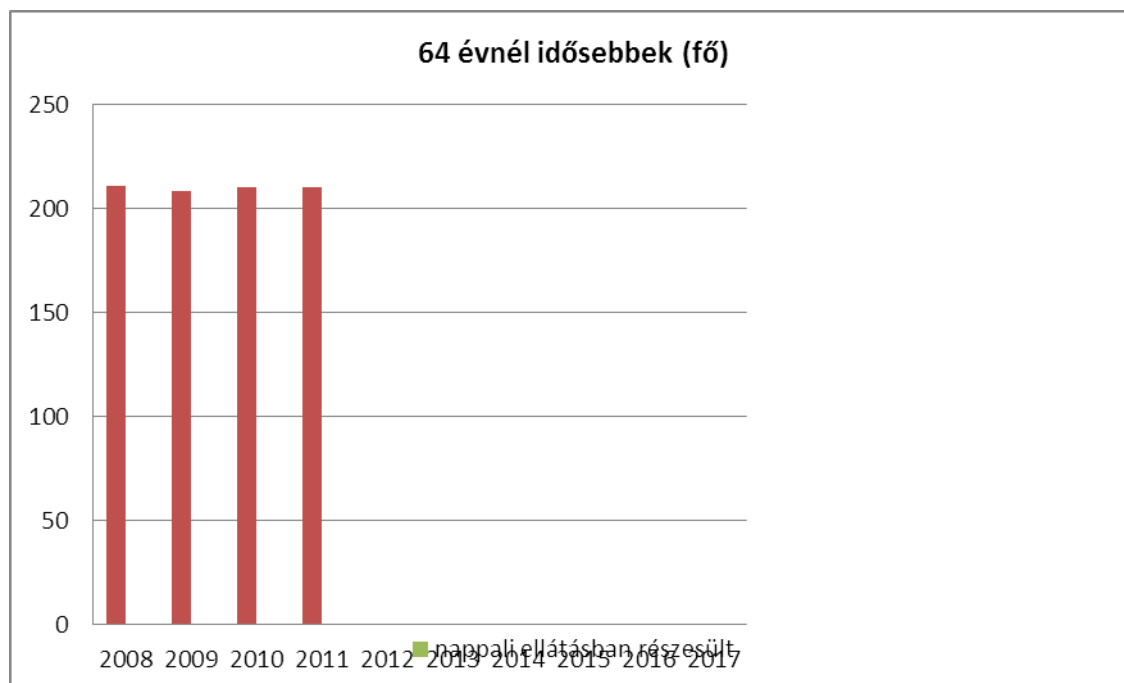
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	211	0	0%
2009	208	0	0%
2010	210	0	0%
2011	210	0	0%
2012	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!
2013	N.A.	N.A.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Cserépváralján időskorúak járadékában nem részesülnek. Ellátatlan időskorú nincs a településen.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,

az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,

a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja. Az ellátás történhet az étel: elvitelének lehetővé tételével, lakásra szállítással.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára diétás étkeztetés biztosított.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

A szociális gondozók szabadidős programokat szerveznek, szükség szerint megszervezik az egészségügyi alapellátáshoz jutást (orvoshoz kísérés, felvilágosító előadások szervezése, mentális gondozás), segítenek hivatalos ügyek intézésében.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Programcél:

Olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása települési szinten, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat az állami, a voluntáris (nonprofit), valamint az informális szektor (család, barát) együttműködésén keresztül.

Cserépváralja Önkormányzata eleget tesz a törvény által előírt kötelezettségének, sőt azon felül is igyekszik színes programokat biztosítani az idős emberek számára.

Programcélhoz kapcsolódó általános feladatok:

Tudatos, rendszerbe foglalt kommunikáció kialakítása, folyamatos biztosítása az Önkormányzat által üzemeltetett honlapon. Az egységes kommunikáció feladata egyrészt az idősek informálása az elérhető szolgáltatások köréről, az idősödők és idősek részére biztosított juttatásokról, szolgáltatásokról, másrészt a társadalom figyelmének felkeltése, az időskorhoz kapcsolódó negatív sztereotípiák eloszlatása.

SPECIFIKUS CÉLOK:

Önsegítés

A kisközösségek önszerveződő erejében bízva, az alulról jövő kezdeményezések felkarolását tekintjük az Önkormányzat feladatának. A kisközösségek egymásra találásában, az önkéntes felajánlások célcsoporthoz való eljuttatásában az önkormányzat által biztosított kommunikáció játszik fontos szerepet.

A cél megvalósításához kapcsolódó aktivitások:

- Önszerveződéses alapon létrejött szabadidős programok, klubok (sakk, kártya, asztalitenisz, tánc, nosztalgia, dal) működésének támogatása, hatékony kommunikációja a település idősei számára.
- Alkotóműhely: a településen működő öntevékeny amatőr művészeti csoportok bevonásával a művészet különböző területein: festészet, fotózás, zene, népdalkör stb.

Az alkotásokból kiállítások szervezése.

- Alkotótáborok az Önkormányzat és a Váralja-Kaptárkő Kft. tulajdonában lévő táborhelyek területein az alkotóműhely tagjai által szervezve, önköltséges alapon.
- Egészséges életmód: rendszeres természetjáró túrák, séták szervezése.

A cél megvalósításához kapcsolódó feladatok:

- Fedett és szabadtéri közösségi terek minél szélesebb körben történő igénybevételi lehetőségének biztosítása: a meglévő kulturális, szabadidős közösségi terek használata mellett további lehetőségek felkutatása, melyek találkozási pontot jelenthetnek az idős emberek számára. Kapcsolatfelvétel az egyházi, civil vagy egyéb fenntartású intézményekkel.
- A már működő szolgáltatások kapacitásbővítésének elősegítése.
- A működő kisközösségek bevonása a programba.
- Közösségfejlesztés, az emberi kapcsolatok kialakítását támogató és azok minőségének fejlesztését célzó, önkéntesek vezette közösségek építése és támogatása.

Önkéntesség

A cél a már létező és működő szervezet: önkormányzat, civil szervezet, kulturális intézmény stb. keretein belül szerveződött kezdeményezésekhez való kapcsolódást jelenti. 2 fontos elemet tartalmaz: egyrészt megfelelő információáramlás és motiváció által elérni azt, hogy az idős korosztály minél szélesebb körű tájékoztatásban vehessen részt, ezzel hozzájárulva a biztonság, a megfelelő életminőség és a betegségek kockázatának alacsonyan tartásához, illetve a mentális betegségek leggyakoribb kiváltó okának: a szeparáció, az elszigetelődés csökkentéséhez. A nyugdíjba vonulás után felszabaduló idő és energia hasznos eltöltése az egyén számára önmegvalósítási sikert jelent, illetve lehetőséget ad a korábbi tervek, vágyak megvalósítására.

A cél megvalósításához kapcsolódó aktivitások:

- Egészségügyi szűrések, tanácsadás, előadások. Az akció magában foglalja a programokon való részvételt, illetve a nyugdíjas szakemberek bevonása után akár az előadások tartását is.
- Önkormányzati és civil szervezetek által rendezett természetjáró túrák, szabadidősport versenyeken (sakk, kártya, asztalitenisz stb.) való részvétel.
- Civiltalálkozó az idősekért
- Idősek „Ki mit tudja” különböző kategóriákban, vetélkedő: ének, tánc, színjátszás, egyéb (Önkormányzat vagy egyéb szervezet által rendezett).

A cél megvalósításához kapcsolódó feladatok:

- A civil szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás, új szervezetek felkutatása, bevonása a programba.
- Fedett és szabadtéri közösségi terek minél szélesebb körben történő igénybevételi lehetőségének biztosítása. Kapcsolatfelvétel az egyházi, civil vagy egyéb fenntartású intézményekkel.
- Az Önkormányzat és intézményein keresztül állandó programok szervezése, kommunikálása.

Generációk közötti együttműködés

Olyan programokat szervezünk, ahol a 2 vagy több generáció közösen jelenik meg. A programok minden esetben a kölcsönösség elvén alapulnak, rá kell ébreszteni a fiatal generációt arra, hogy az idősök olyan tudás és tapasztalat birtokában vannak, amelyek éppen annyira fontosak a mindennapi életben való eligazodásban, mint a fiatalok által birtokolt, már-már természetesnek tekintendő készségek, képességek.

A cél megvalósításához kapcsolódó aktivitások:

- „**A nagyim és én**” – **fotópályázat**, a fotópályázatra unokák és nagyszülők jelentkezhetnek, a legjobban sikerült képekből kiállítás.
- „**Az én Cserépváraljám**” **vetélkedő**, melynek során nyugdíjas és iskolás korosztály aktív együttműködése valósulhatna meg.
- „Ne félj, mesélj!”: meseolvasás kicsiknek és nagyoknak: könyvtárral együttműködve
- **Fiatalok időseknek szóló „előadásai”**: internet-, számítógép-, mobiltelefon használat.
- „**Az én szakmám**”: idősök fiataloknak szóló előadásai, élménybeszámolói szakmájuk szépségéről és nehézségeiről a pályaválasztás megkönnyítése érdekében.

A cél megvalósításához kapcsolódó feladatok:

- Pályázatok meghirdetése, lebonyolítása, értékelése.
- Vetélkedők, programok szervezése, koordinálása.
- A generációk közötti együttműködések létrehozása, fenntartása.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elmagányosodás	intézményhálózat fejlesztése, házi segítségnyújtás

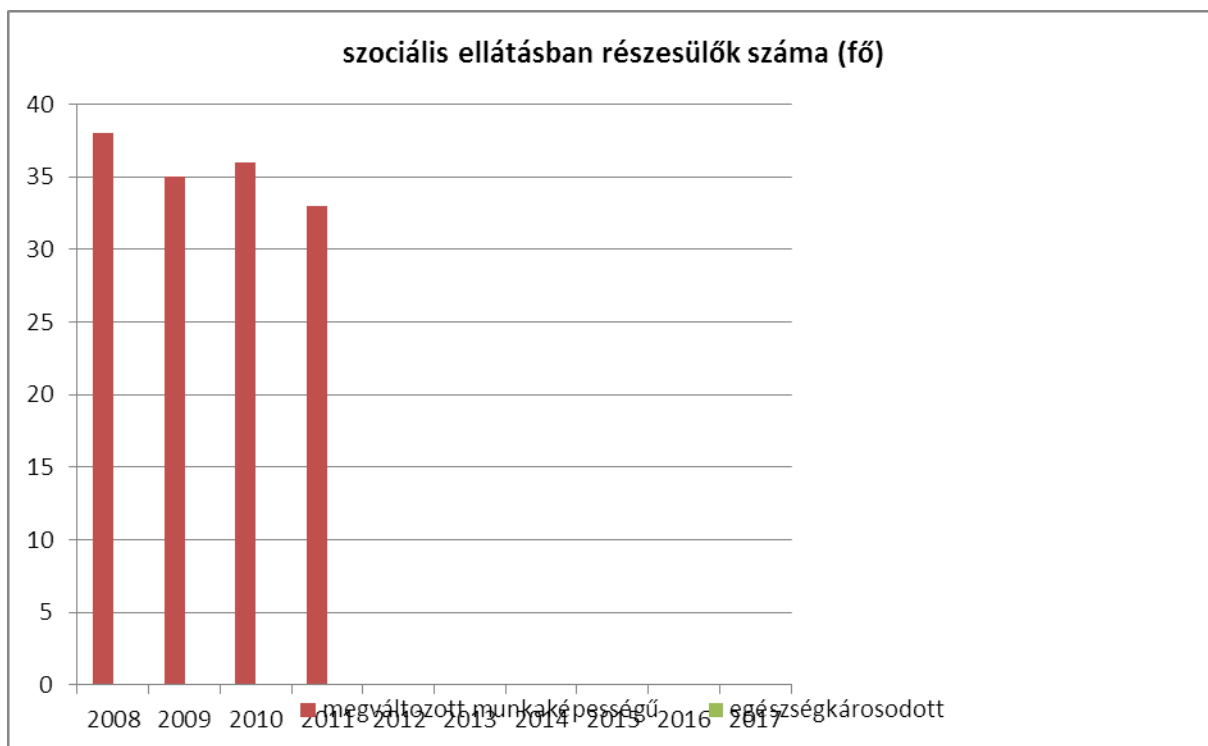
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékoságügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja a mindannyiunk feladata, és – bár jelenetős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan – halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembe vételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. A kulcsa az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több. Az akadálymentesítés követelménye az elmúlt időszakban beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedtté váljon a Mainstreaming szemlélete, vagy az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyakról az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	38	0
2009	35	0
2010	36	0
2011	33	0
2012	N.A.	N.A.
2013	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A táblában jól látható, hogy a településen nem működik sem önkormányzati, sem civil, sem pedig egyházi fenntartású fogyatékos személyeket nappali ellátásban részesítő intézmény.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a lakosság többi tagjáé. Nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékosná, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A munkaerőpiacon való részvétellel pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a

személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információnk arról, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen.

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. A fizikai akadályozottság a település domborzati viszonyai miatt igen sok helyen jelen van, de ez nem jelenti azt, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának akadálya lenne. Inkább az a probléma, hogy nincs foglalkoztató.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek alapszolgáltatást nyújtó intézmény nincs a településen. Támogató szolgálat nem működik. Szükség esetén biztosított a házi segítségnyújtás térségi szinten, az utazásban önkormányzatunk segítséget nyújt.

Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van-e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becsült adatokat fogunk kapni.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképeségében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Állami támogatásban részesülnek, az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti, ezen személyek életének megkönnyítését együttműködve az érintett személyek igényének megfelelően.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember –azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a *közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről* beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el, egyelőre csak részlegesen

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótér felújítása során törekszünk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek egy részénél egyáltalán nem, vagy csak részben megoldott az akadálymentesítés.

Az egészségügyi alapellátásnak helyet adó épületben a fogyatékkal élők számára az akadálymentesítés nem megoldott.

A Községi Könyvtár és Művelődési Házban az akadálymentesítés egyáltalán nem megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott, egyáltalán nem megoldott a Községháza esetében. Főként a mozgásszervi fogyatékosok számára kezdődött meg az akadálymentesítés a település közintézményeiben.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Akadálymentes parkolóhely településünkön jelenleg nincs kijelölve, de parkolóhelyeink tágasak és a mozgáskorlátozottak számára is könnyen használhatóak. A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése részben biztosított a településen. A közösségi tömegközlekedés akadálymentesítése kezdeti stádiumban van. A távolsági autóbuszok, melyek a tömegközlekedés egyetlen képviselői, azok általában alacsony padlós gépjárművek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön fogyatékos személyek számára nincs semmilyen szakszerű szolgáltatás. Mezőkövesden található azonban az „Add a kezed” Lakóotthon, amely tartós bentlakásos, fogyatékosok ápoló-gondozó célú lakóotthona.

A lakóotthon az érintett társadalmi réteg, a fogyatékosok és képviselőik (szülők, családtagok, szakemberek) kezdeményezésére civilszervezeti (Kézenfogva- és Soros Alapítvány), valamint a Szociális és Családügyi Minisztérium kitagolási programja által kormányzati támogatással jött létre.

A lakóotthonok alapvető jellemzője, hogy kis létszámú (6-14 fő) ellátását biztosítja, ezért a lakói számára családias légkört tud teremteni.

A lakóotthonok megpróbálják biztosítani, hogy lakóinak saját intim szférája (saját szoba ill. lakrész) legyen. A lakóotthonok feladatuknak tekintik, hogy a napi tevékenységeket a lakók akaratának figyelembe vételével közösen alakítsák ki. A lakóotthoni szemléletmód közé tartozik az is, hogy a lakókat minél nagyobb önállóságra tanítsa, segítse az önálló életvitel kialakulását és ez által a lakók társadalomba történő beilleszkedését.

A normalizációs elv szerint egy adott társadalomban a fogyatékosok számára is ugyanazokat az életfeltételeket kell biztosítani, melyek a társadalom többi tagja számára is biztosított. A lakóotthonok munkáikat, feladataikat e szellemben végzik.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
akadálymentesítés, utcák, terek, tömegközlekedési eszközök hiánya	Akadálymentesítése a közösségi közlekedésnek, járdáknak, parkoknak

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi és a kis település lévén, a környező települések szervezetei folyamatosan gyarapodnak, tevékenységüket bővítik annak érdekében, hogy ezen települések élhetőbben legyenek, csökkenjen az elvándorlás és az öregedési index. Ezért van szükség arra, hogy olyan rendezvények kerüljenek megrendezésre, melynek látogatottsága révén ismeretekben gazdagodhatnak a lakosok és az ide látogatók, valamint megismerjék ezen települések nyújtotta lehetőségeket. Az igények felmérése az alap, melyhez hozzáadódik a közös munka, ezáltal a szervezők, megvalósítók is élvezhetik „munkájukat” és annak gyümölcsét.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen katolikus egyházközség működik, Cserépváraljáról kijáró lelkésszel. A kapcsolat az Egyházközség és az Önkormányzat között jó. A településen nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzat nem működik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Mezőkövesdi kistérség az Észak-Magyarországi Régióban, azon belül Borsod-Abaúj-Zemplén megye délnyugati részén helyezkedik el. A kistérség 21 települést foglalt magába, központi települése Mezőkövesd volt. Területe 680 km², a térség lakónépessége 2004-ben 44 565 fő volt, állandó népessége pedig 45 048 volt. A Kistérségi Társulás 2012. december 31-én megszűnt.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzeti Önkormányzat településünkön nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön a Cserépváraljáért Alapítvány működik, akivel az együttműködése az Önkormányzatnak nagyon jó.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit partnerek elsősorban a munkahely teremtés és a közösségi élet fejlesztése tevékenységeinkben válhatnak ideális partnerekké.

Az önkormányzat a civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Cserépváralja Község Települési Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára nyilvános és elérhető. A hozzáférés Cserépváralja Polgármesteri Hivatalában, ügyfélfogadási időben, vagy előre egyeztetett további időpontban megtekinthető.

Fontos továbbá minden elérhető eszközt és helyi médiumot bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében, ezért megjelenéseink és rendezvényeink esélyegyenlőség biztosítását szem előtt tartva kerülnek megvalósításra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Mélyszegénységben élők	Eladósodottság	Eladósodottság csökkentése
Gyermekek	Felzárkóztató programok hiánya	Különös figyelmet érdemlő gyermekek jelenléte felzárkóztató programokban
Idősek	Elmagányosodás	Elmagányosodás csökkentése
Nők	Nők elszigetelődése	Nők elszigetelődése, háttérbe szorulásának csökkentése
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés hiánya	Akadálymentesítés (közösségi közlekedés, parkok, járdák)

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Mélyszegénységben élők	Eladósodottság csökkentése	Partnerek: Önkormányzat, civil szféra, Munkaügyi Központ Felelős: Polgármester
Gyermekek	Különös figyelmet érdemlő gyermekek jelenléte felzárkóztató programokon	Partnerek: Önkormányzat, Iskola Felelős: polgármester,
Idősek	Elmagányosodás csökkentése	Felelős: esélyegyenlőségi referens Partnerek: Váralja-Kaptárkő kft., civilek - Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése

Nők	Nők elszigetelődésének, háttérbe szorulásának csökkentése	Felelős: esélyegyenlőségi referens Partnerek: családgondozók
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés (közösségi közlekedés, parkok, járdák)	Felelős: esélyegyenlőségi referens, Partnerek: Mozcássérültek Egyesülete. Kapcsolatfelvétel az adatgyűjtés szempontjából releváns civil szervezetekkel.

Jövőképünk

Cserépváralja Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javult

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Cím:	Eladósodottság csökkentése a mélyszegénységben élőknel
Leírás:	Munkanélküliség vagy tartós munkanélküliség miatt nőtt az eladósodottak száma a településen.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2014. 12. 31.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A támogatások, segélyek segítségével csökkenjen az eladósodottak száma.
Az intézkedés tartalma:	Lakásfenntartási támogatás és egyéb segélyezések körének bővítése, akár pályázatok útján is.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Teir Ksh Önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pénzügyi forrás Pályázati források
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon csökken a településen az eladósodottak száma.
Felelős és határidő	Farmosi Zoltán 2015. 06. 30.

Cím:	Különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte
Leírás:	A különös figyelmet igénylő gyerekek nem megfelelő ellátása.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2016. 12. 31.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	II. A gyermekek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A gyerekek megkapják a nekik járó felzárkóztatást.
Az intézkedés tartalma:	Speciális felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások tartása. Megfelelő fejlesztéshez való hozzájutás.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Teir Ksh Intézményi adatok Önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Technikai erőforrás Szakemberek
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon ezek a gyerekek is jó eséllyel indulhatnak a középfokú oktatásba.

Cím:	Nők elszigetelődésének, háttérbe szorulásának megelőzése.
Leírás:	Fontos, hogy településünkön a nők ne szigetelődjenek el, ne szorítsák háttérbe saját érdekeiket.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán -2015. 06. 30.
Megjegyzések:	Szeretnénk bevonni az érintett nőket a közösségi életbe, hiszen nem szabad azt érezniük, hogy feleslegesek.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	III. A nők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Célunk, hogy azzal érintett nők részt vegyenek a falu életében, rendezvényeken, esetleg önkéntes munkában, és érezzék, hogy fontos tagjai a közösségnek.
Az intézkedés tartalma:	A közösségi életbe történő bevonás, önkéntes munkába történő bevonás.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	humán erőforrások mozgósítása, technikai feltételek, szakemberek bevonása.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon eredményes lehet, mert az érintett nők érezhetik, hogy szükség van rájuk, ezáltal a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak ismét.

Cím:	Az idősök elmagányosodása
Leírás:	Az időskor vele járója, hogy nehezebben mozdulnak ki, nem vonódnak be a közösségi programokba.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán- 2018. 06. 30. (szombat)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	IV. Az idősök esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Célunk, hogy településünk idős lakosait be tudjuk vonni különféle programokba, a házi gondozással csökkentjük elmagányosodásukat.
Az intézkedés tartalma:	Házigondozás, programok szervezése.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	technikai feltételek, teremlélet, szakemberek bevonása.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon hasznos lehet, mert ezáltal megelőzhető lenne az idősök körében felmerülő elmagányosodás.

Cím:	Akadálymentesítés
Leírás:	Közüntézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2018. 06. 30.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A település minél nagyobb területének akadálymentesítése, hogy a fogyatékossggal élők is egyenrangúan el tudjanak érni mindenhová, ne legyen számukra akadály.
Az intézkedés tartalma:	Akadálymentesítése a közüntézményeknek, közterületeknek, járdáknak, parkoknak.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok TeIR KSH
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pénzügyi forrás Pályázati források
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon fontos lehet, mert a fogyatékkal élők is a társadalom hasznos tagjainak érezhetik magukat.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

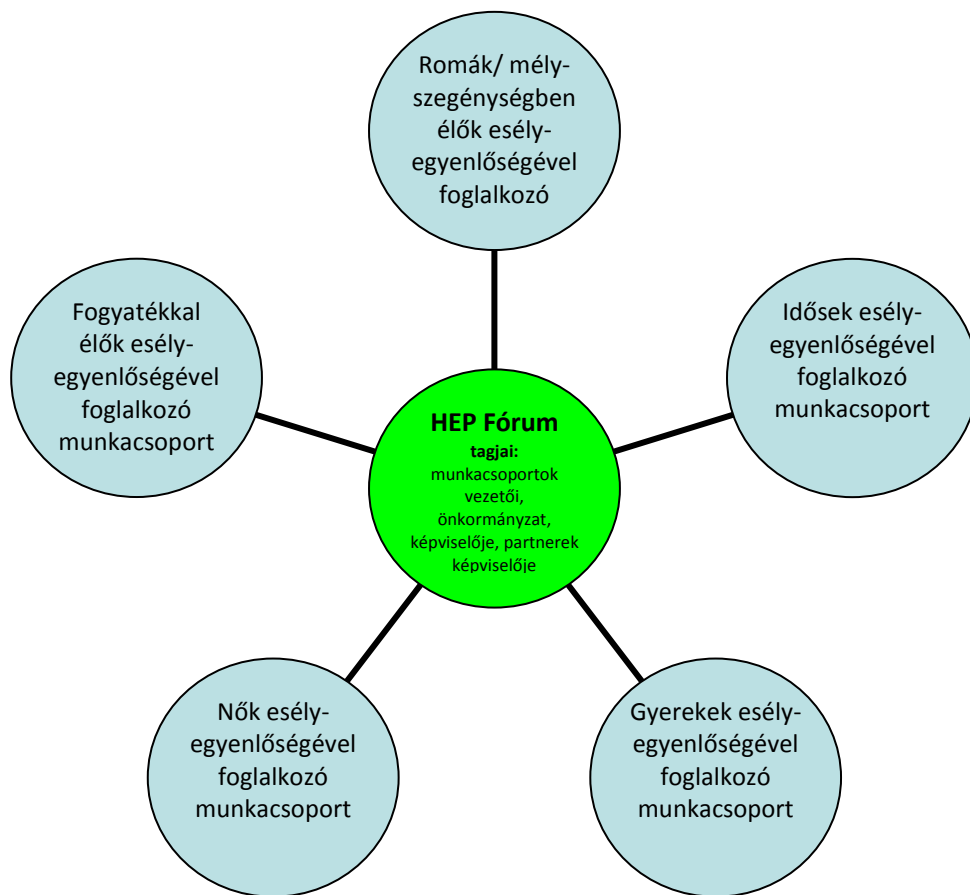
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen

az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Cserépváralja község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Cserépváralja község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 46/2013. (XI. 28.) KT számú határozatával elfogadta.

Dátum Cserépváralja 2013. 11. 25

A..... Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Eladósodottság csökkentése a mélyszegénységben élőkénél	Munkanélküliség vagy tartós munkanélküliség miatt nőtt az eladósodottak száma a településen.	A támogatások, segélyek segítségével csökkenjen az eladósodottak száma		Lakásfenntartási támogatás és egyéb segélyezések körének bővítése, akár pályázatok útján is.	Farmosi Zoltán	2015. 06. 30.	önkormányzati adatok. KSH, munkanélküliek száma, csökken az eladósodás	Önkorm. pü. források, pályázati források	Hosszú távon csökken a településen az eladósodottak száma
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte	A különös figyelmet igénylő gyermekek nem megfelelő ellátása.	A gyermekek megkapják a nekik járó felzárkóztatást		Speciális felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások tartása. Megfelelő fejlesztéshez való hozzájutás	Farmosi Zoltán	2016. 12. 31	szakértői felmérések, Teir Ksh Intézményi adatok Önkormányzati adatok	Technikai erőforrás Szakemberek	Hosszú távon ezek a gyermekek is jó eséllyel indulhatnak a középfokú oktatásba
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők elszigetelődésének, háttérbe szorulásának megelőzése	Fontos, hogy településünkön a nők ne szigetelődjenek el, ne szorítsák saját háttérbe érdekeiket	Célunk, hogy azz érintett nők részt vegyenek a falu életében, rendezvényeken, esetleg önkéntes munkában, és érezzék, hogy fontos tagjai a közösségnek		A közösségi életbe történő bevonás, önkéntes munkába történő bevonás	Farmosi Zoltán	2015. 06. 30.	önkormányzati adatok	humán erőforrások mozgósítása, technikai feltételek, szakemberek bevonása	Hosszú távon eredményes lehet, mert az érintett nők érezhetik, hogy szükség van rájuk, ezáltal a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak ismét.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az idősek elmagányosodása	Az időskor vele járója, hogy nehezebben mozdulnak ki, nem vonódnak be a közösségi programokba	Célunk, hogy településünk idős lakosait be tudjuk vonni különféle programokba, a házi gondozással csökkentjük elmagányosodásuk		Házigondozás, programok szervezése.	Farmosi Zoltán	2018. 06. 30	önkormányzati adatok	technikai feltételek, terembérlet, szakemberek bevonása.	Hosszú távon hasznos lehet, mert ezáltal megelőzhető lenne az idősek körében felmerülő elmagányosodás.

			at							
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés	Közüntézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítés e nem vagy csak részben megoldott	A település minél nagyobb területének akadálymentesítés e, hogy a fogyatékossggal élők is egyenrangúan el tudjanak éni mindenhová, ne legyen számukra akadály		Akadálymentesítés e a közüntézményeknek, közterületeknek, járdáknak, parkoknak	Farmosi Zoltán	2018. 06. 30	önkormányzati adatok TeIR KSH	Pénzügyi forrás Pályázati források	Hosszú távon fontos lehet, mert a fogyatékkal élők is a társadalom hasznos tagjainak érezhetik magukat.

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségi előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv.) 31. §- a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról (a továbbiakban HEP). Az Evktv. 31 § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

Az Ebktv. 31 § (4) bekezdése alapján : „A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Cserépváralja Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 46/2013. (XI.25.) határozatával fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. A felülvizsgálat során áttekintésre kell, hogy kerüljenek azok az intézkedések, amelyeket az elmúlt két évben terveztek megvalósítani, továbbá mód van még megvalósításra váró intézkedések pontosítására, ütemezésére.

Az Ebktv. értelmében a felülvizsgálatot megelőzi a HEP áttekintése, amelynek kimenete kétféle lehet:

- 1) Az áttekintést követően arra a következtetésre jut az önkormányzat, hogy felülvizsgálat nem szükséges. Ebben az esetben a képviselő testületnek szükséges arról határoznia, hogy az Ebktv-ben foglaltaknak megfelelően, a HEP kétévente előírt áttekintésének eleget tett, a HEP-et változatlan formában elfogadta. A képviselő testület határozatát fel kell tölteni a HEP-ek elkészítésének és felülvizsgálatát nyomon követésének támogatására létrehozott szoftver (hep.ttki.hu) dokumentumai közé, ahogyan az a nyilatkozatot is, amely arra vonatkozik, hogy felülvizsgálat nem történt.
- 2) A HEP áttekintését követően döntés születik a felülvizsgálatról. Ez esetben össze kell hívni a HEP fórumot, amelyben a képviselő-testület javaslata alapján kidolgozásra kerül a HEP módosítása.

2013. július 1-jétől minden hazai, EU társfinanszírozású, vagy egyéb, pályázat útján elnyerhető forrásból úgy juthat hozzá a település, ha rendelkezik a testület által elfogadott HEP-pel, továbbá be tudja mutatni az abban tervezett intézkedések és pályázni kívánt fejlesztés közötti összhangot is.

Cserépváralja Község Önkormányzat HEP Intézkedési Tervében kitűzött célok.

- 1) Hátrányos helyzetű csoportok tekintetében a
 - munkanélküliség csökkentése
 - egészségügyi problémák kiszűrése

- 2) Gyermekes esélyegyenlősége tekintetében
 - szabadidős programok szervezése, játszótér létesítése
 - egyik gyerek sem forduljon droghoz, élvezeti szerekhez
- 3) A nők esélyegyenlősége tekintetében a
 - a nők segítése a munkához jutásban
- 4) Az idősek esélyegyenlősége tekintetében
 - az idősebbek elmagányosodásának kezelése
 - a közbiztonság megőrzése
 -
- 5) A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
 - akadálymentesség széleskörű biztosítása.

Az Intézkedési Tervben meghatározott célok határideje 2018. június 30. , azonban a kitűzött célok folyamatosan teljesülnek.

A munkanélküliség csökkentése érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk a munkaügyi központtal. Bekapcsolódtunk a közfoglalkoztatásba a START program keretében, lehetőség nyílt átképzésre. A szociálisan rászorulókat támogatása folyamatos. Átadásra került a volt iskola épületében az akadálymentesített Turisztikai Fogadóközpont, ahol konyha és Étterem, valamint a Községi Könyvtár és Közösségi tér fogadja az érdeklődőket. A község több utcája felújításra került. Szabadidős programok szervezése folyamatosan történik.

Fentiek alapján látható, hogy az Intézkedési Tervben kitűzött célokat folyamatosan végrehajtjuk, ezért nem javaslom a HEP módosítását. Amennyiben egy későbbi pályázati kiírás vonatkozásában szükségessé válik a HEP módosítása, azt bármikor napirendre tűzhetjük.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, illetve a határozati javaslat elfogadására.

Cserépváralja, 2015. december 9.

Dávid Zoltán sk.
polgármester

Cserépváralja község Önkormányzati Képviselőtestülete
Jegyzőkönyvi kivonat
Cserépváralja község Önkormányzati Képviselőtestületének
2015.december 16.-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

80/2015.(XII.16.) számú Kt. határozati javaslat

Tárgy: Cserépváralja Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

Cserépváralja Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a polgármester előterjesztését és megállapította, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvény előírásának megfelelően Cserépváralja Község Önkormányzata 2013-2018 évekre készített Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2 évente előírt felülvizsgálatának eleget tett, s azt a változtatott jogszabályi megfelelésekkel együtt elfogadja. Szükség esetén 2016-ban a HEP újra felülvizsgálatra kerül.

Határidő: 2017. november 25.

Felelős: Dávid Zoltán polgármester
Farmosi Zoltán jegyző

Lénárt Andrásné

Lénárt József

Jegyzőkönyvi kivonat

Kiadvány hiteles:

Tóthné Telekes Ágota
gazdálkodási főmunkatárs

2015. 12. 16

Kivonat a Képviselő-testület 2015. december 16-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből

80/2015.(XII.16.) számú Kt. határozati javaslat

Tárgy: Cserépváralja Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

Cserépváralja Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a polgármester előterjesztését és megállapította, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvény előírásának megfelelően Cserépváralja Község Önkormányzata 2013-2018 évekre készített Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2 évente előírt felülvizsgálatának eleget tett, s azt a változtatott jogszabályi megfelelőségekkel együtt **elfogadja**. Szükség esetén 2016-ban a HEP újra felülvizsgálatra kerül.

Határidő: 2017. november 25.

Felelős: Dávid Zoltán polgármester
Farmosi Zoltán jegyző